

Drážní úřad
Wilsonova 80
121 06 Praha 2

Č. j.: 1-1134/06-DÚ

Metodický pokyn
pro ověřování způsobilosti právnických osob
k provádění technickobezpečnostních zkoušek drážních vozidel

I. Úvod

1. Tento metodický pokyn je vydáván na základě „Podmínek pro pověřování právnických osob podle § 43 odst. 4 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, k provádění zkoušek drážních vozidel a pro pověřování právnických osob podle § 60 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů, k provádění technickobezpečnostních zkoušek“, vydaných Ministerstvem dopravy dne 18.05.2006 (dále jen „podmínky pro pověřování“).
2. Podle čl. 4 odst. 2 podmínky pro pověřování Drážní úřad na základě dožádání Ministerstva dopravy ověří údaje uvedené v žádosti a způsobilost žadatele provádět technickobezpečnostní zkoušky (dále jen „TBZ“) drážních vozidel v požadovaném rozsahu.
3. Tento metodický pokyn je určen jako informativní pomůcka pro právnické osoby žádající o pověření k provádění TBZ drážních vozidel (dále jen „žadatel“).

II. Postup Drážního úřadu při ověřování odborné způsobilosti právnických osob

1. Při ověřování údajů uvedených v žádosti žadatele oprávněná úřední osoba Drážního úřadu postupuje v souladu s ustanovením článků 4 a 5 podmínky pro pověřování a upřesňujícími požadavky uvedenými v části III tohoto metodického pokynu.
2. Údaje o technickém vybavení k provádění TBZ drážních vozidel podle článku 4 odst. 1 písm. c) podmínky pro pověřování a v souladu s článkem 4 odst. 3 písm. b) podmínky pro pověřování také údaje v dokumentech bezprostředně se vztahujících k předmětu ověření oprávněná úřední osoba ověří přímo u žadatele. Za tímto účelem Drážní úřad podle § 49 odst. 1 a § 54 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a v souladu s článkem 4 odst. 2 a 3 podmínky pro pověřování usnesením nařídí ústní jednání a ohledání ve věci, ve kterém po předběžné vzájemné dohodě sdělí žadateli den, čas a místo ústního jednání a ohledání a dokumenty, které je při ohledání povinen předložit k ověření.
3. Ústního jednání a ohledání se u žadatele kromě oprávněné úřední osoby zúčastní vždy ještě nejméně jeden zaměstnanec Drážního úřadu.
4. Při ústním jednání a ohledání, pokud za právnickou osobu nejedná přímo statutární orgán, se od zástupce žadatele vyžaduje předložení písemného pověření, resp. zmocnění k jednání v souladu s metodickým pokynem Drážního úřadu č. j. 1-453/06-DÚ ze dne 31.05.2006, jehož znění je zveřejněno na internetových stránkách Drážního úřadu www.du-praha.cz.
5. O ústním jednání a ohledání podle odst. 2 se v souladu s § 18 správního řádu sepíše protokol. Součástí protokolu musí být také výsledek jednání a ohledání, který by měl obsahovat závěr, zda žadatel splňuje nebo nesplňuje formální i základní požadavky na provádění TBZ drážních vozidel v požadovaném rozsahu, a zda na základě provedeného ověření způsobilosti žadatele Drážní úřad doporučí nebo nedoporučí Ministerstvu dopravy pověřit žadatele k provádění TBZ drážních vozidel v požadovaném rozsahu. V případě, že žadatel nesplňuje požadavky na provádění TBZ drážních vozidel v požadovaném rozsahu, musí být v protokolu blíže konkretizováno, o které požadavky se jedná, případně jaké doklady musí žadatel ještě předložit, aby splnil všechny stanovené požadavky

a mohl obdržet doporučení Drážního úřadu k provádění TBZ drážních vozidel v požadovaném rozsahu.

6. V případě nepředložení některých dokladů při ústním jednání a ohledání se tato skutečnost uvede v protokolu o ústním jednání a ohledání.
7. Zástupce žadatele má možnost vyjádřit se k obsahu protokolu o ústním jednání a ohledání, případně proti obsahu protokolu podat námitky.

III. Upřesňující požadavky na obsah žádosti

1. Předmět požadovaného pověření podle článku 3 odst. 1 písm. b) podmínek pro pověřování, tj. vymezení příslušných drážních vozidel, nutno v rámci příslušného druhu drážního vozidla dále konkretizovat, např. podle toho, zda se jedná o nové vozidlo, změnu na drážním vozidle, jejíž podstatou je zásah do konstrukce vozidla znamenající odchylku od schváleného typu, obnovu nebo modernizaci již provozovaného vozidla, zda se jedná o vozidla hnací (elektrické lokomotivy, motorové lokomotivy, motorové vozy atd.), tažená s rychlostí nad 160 km/h, speciální nebo vozidla na dráze tramvajové, trolejbusové nebo lanové. Pokud tomu tak nebude, bude žadatel vyzván, aby předmět žádosti v tomto smyslu doplnil. V opačném případě oprávněná úřední osoba v rámci ověřování bude vyžadovat potřebné náležitosti pro všechny možné rozsahy pověření, např. co se týče odborné způsobilosti zaměstnanců, technického vybavení, zkušebních metod a postupů apod.
2. Při ověřování způsobilosti nutno v souladu s článkem 4 odst. 1 písm. a) podmínek pro pověřování ověřit také odbornou způsobilost zaměstnanců, kteří budou řídit provádění TBZ drážních vozidel a budou oprávněni jménem žadatele podepisovat protokoly o TBZ a jejich zařazení v rámci organizační struktury žadatele. Tito zaměstnanci musí mít odpovídající kvalifikaci, výcvik, zkušenosti a dostatečné znalosti požadavků na provádění TBZ drážních vozidel. Na základě výsledků TBZ drážního vozidla musí být schopni vyjádřit odborný úsudek o shodě drážního vozidla se stanovenými požadavky a vypracovat o tom protokol. Při posuzování odborné způsobilosti těchto zaměstnanců se klade důraz na dosažené vzdělání, druh a délku odborné praxe a jejich odbornou způsobilost k činnostem na příslušném druhu drážního vozidla.
3. Dosažení odborné způsobilosti zaměstnanců, kteří budou řídit provádění TBZ drážních vozidel, vyžaduje:
 - a) vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického nebo dopravního zaměření,
 - b) odbornou praxi v projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu nebo opravách drážních vozidel v délce nejméně pět let, z toho nejméně tři roky v provádění TBZ drážních vozidel nebo zkoušek drážních vozidel ve smyslu § 43 odst. 4 zákona o dráhách nebo technických kontrol drážních vozidel ve smyslu § 44 odst. 1 zákona o dráhách,
 - c) odbornou způsobilost v elektrotechnice s kvalifikací „osoba poučená“ v souladu s přílohou č. 4 odst. 3 a 6 vyhlášky č. 100/1995 Sb., kterou se stanoví podmínky pro provoz, konstrukci a výrobu určených technických zařízení a jejich konkretizace (Řád určených technických zařízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 100/1995 Sb.“).
4. S ohledem na nezávislost nutno v souladu s článkem 5 odst. 1 písm. a) podmínek pro pověřování ověřit, zda zaměstnanci, kteří budou řídit provádění TBZ drážních vozidel, v rámci organizační struktury žadatele, který se nezabývá pouze prováděním TBZ drážních vozidel, ale i jinou činností, nejsou zařazení v takové složce podniku žadatele, která by se mohla podílet na návrhu, vývoji, výrobě, prodeji, opravě nebo modernizaci drážních vozidel, u kterých bude provádět TBZ. Tuto skutečnost lze ověřit podle aktuálního schématu organizační struktury žadatele a nahlédnutím do organizačního řádu žadatele. Pokud toto nelze z organizační struktury a organizačního řádu žadatele zjistit, oprávněná úřední osoba si vyžádá prohlášení statutárního orgánu žadatele, že tito zaměstnanci jsou zařazení v samostatné organizační složce podniku, která se zabývá pouze prováděním TBZ drážních vozidel.
5. Systém zajišťování odborné způsobilosti zaměstnanců, kteří budou provádět TBZ drážních vozidel a odborné způsobilosti osob v jiném než pracovní právním vztahu, které se budou podílet na provádění TBZ drážních vozidel podle článku 4 odst. 1 písm. b) podmínek pro pověřování musí zahrnovat pravidelná školení, semináře apod. Náplň školení musí obsahovat předpisovou část (požadavky na znalosti) a praktickou část. Předpisová část musí být zaměřena na příslušné právní

- předpisy, technické předpisy a technické normy. Praktická část musí být zaměřena na praktické provádění TBZ drážních vozidel a vypracování protokolu. Školení může provádět sám žadatel nebo si jej může zajistit u jiného subjektu.
6. Dosažení odborné způsobilosti zaměstnanců, kteří budou provádět TBZ drážních vozidel (kromě vozidel lanových drah) pouze v klidové poloze podle § 60 odst. 3 vyhlášky č. 173/1995 Sb., vyžaduje:
 - a) střední vzdělání s maturitní zkouškou strojího, elektrotechnického nebo dopravního zaměření,
 - b) odbornou praxi v projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu nebo opravách drážních vozidel v délce nejméně tři roky, z toho nejméně jeden rok v provádění TBZ drážních vozidel nebo zkoušek drážních vozidel ve smyslu § 43 odst. 4 zákona o dráhách nebo technických kontrol drážních vozidel ve smyslu § 44 odst. 1 zákona o dráhách,
 - c) odbornou způsobilost v elektrotechnice s kvalifikací „osoba poučená“ v souladu s přílohou č. 4 odst. 3 a 6 vyhlášky č. 100/1995 Sb.
 7. Dosažení odborné způsobilosti zaměstnanců, kteří budou provádět TBZ drážních vozidel (kromě vozidel lanových drah) jak v klidové poloze podle § 60 odst. 3 vyhlášky č. 173/1995 Sb., tak za jízdy drážního vozidla podle § 60 odst. 5 vyhlášky č. 173/1995 Sb., vyžaduje:
 - a) střední vzdělání s maturitní zkouškou strojího, elektrotechnického nebo dopravního zaměření,
 - b) odbornou praxi v projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu nebo opravách drážních vozidel v délce nejméně pět let, z toho nejméně tři roky v provádění TBZ drážních vozidel nebo zkoušek drážních vozidel ve smyslu § 43 odst. 4 zákona o dráhách nebo technických kontrol drážních vozidel ve smyslu § 44 odst. 1 zákona o dráhách,
 - c) odbornou způsobilost v elektrotechnice s kvalifikací „osoba poučená“ v souladu s přílohou č. 4 odst. 3 a 6 vyhlášky č. 100/1995 Sb.,
 - d) odbornou způsobilost k řízení nejméně jednoho druhu hnacího vozidla na dráze celostátní, regionální a vlečce (C) pro provádění TBZ hnacích vozidel na dráze železniční (kromě dráhy speciální) v rámci požadované činnosti,
 - e) odbornou způsobilost k řízení hnacího vozidla na dráze speciální (např. metro) pro provádění TBZ drážních vozidel na dráze speciální,
 - f) odbornou způsobilost k řízení hnacího vozidla na dráze tramvajové pro provádění TBZ drážních vozidel na dráze tramvajové,
 - g) odbornou způsobilost k řízení hnacího vozidla na dráze trolejbusové pro provádění TBZ drážních vozidel na dráze trolejbusové.
 8. Dosažení odborné způsobilosti zaměstnanců, kteří budou provádět TBZ vozidel lanových drah jak v klidové poloze podle § 60 odst. 3 vyhlášky č. 173/1995 Sb., tak za jízdy drážního vozidla podle § 60 odst. 5 vyhlášky č. 173/1995 Sb., vyžaduje:
 - a) střední vzdělání s maturitní zkouškou strojího, elektrotechnického nebo dopravního zaměření,
 - b) odbornou praxi v projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, opravách nebo provádění revizí nebo prohlídek a zkoušek UTZ v délce nejméně pět let, z toho nejméně tři roky v provádění prohlídek a zkoušek lanových drah,
 - c) odbornou způsobilost v elektrotechnice s kvalifikací „osoba poučená“ v souladu s přílohou č. 4 odst. 3 a 6 vyhlášky č. 100/1995 Sb.,
 - d) odbornou způsobilost k provádění prohlídek a zkoušek lanových drah v souladu s § 17 vyhlášky č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů.
 9. Systém zajišťování odborné způsobilosti zaměstnanců a osob v jiném než pracovněprávním vztahu by měl dále zahrnovat systém výcviku, který zajistí, že výcvik jeho zaměstnanců a osob v jiném než pracovněprávním vztahu týkající se technických a administrativních hledisek činnosti, kterou vykonávají, je udržován na aktuální úrovni. Požadovaný výcvik musí být závislý na schopnostech, kvalifikaci a zkušenostech příslušných zaměstnanců a osob v jiném než pracovněprávním vztahu. Žadatel musí stanovit nezbytné stupně výcviku pro každého zaměstnance a osoby v jiném než pracovněprávním vztahu. Ty mohou zahrnovat období zácvičení, pracovní období pod dohledem zkušených zaměstnanců a další trvalý výcvik, pokračující v průběhu zaměstnání, jehož cílem je udržet krok s rozvojem technologií.
 10. Žadatel musí vést záznamy o dosaženém vzdělání, dosažené odborné způsobilosti a jiné kvalifikaci, absolvovaných školeních a seminářích, výcviku a zkušenostech každého ze zaměstnanců a každé

osoby v jiném než pracovněprávním vztahu, kteří provádějí nebo se podílejí na provádění TBZ drážních vozidel. Tyto záznamy mohou být předmětem ohledání.

11. Při ověřování dokumentů bezprostředně se vztahujících k předmětu ověření podle části II odstavce 7 tohoto opatření oprávněná úřední osoba ověří také dokumenty o jiném než pracovněprávním smluvním vztahu osob, které se budou podílet na provádění TBZ drážních vozidel (článek 2 písm. b) podmínek pro pověřování).
12. Technické vybavení k řádnému provádění TBZ drážních vozidel podle článku 2 písm. a) podmínek pro pověřování závisí na rozsahu požadovaného pověření a rozsahu požadavků stanovených ve zkušebních metodách a postupech. Technické vybavení musí obsahovat nejméně měřicí přístroje a měřidla požadované příslušnými technickými předpisy, technickými normami a zkušebními postupy. Při ověřování údajů o technickém vybavení se oprávněná úřední osoba zaměřuje zejména na vhodnost k použití a technický stav vybavení, ověření a kalibraci měřidel apod.
13. Zkušební metody a postupy k provádění TBZ drážních vozidel by měly obsahovat nejméně:
 - a) posouzení a vyhodnocení technické dokumentace drážního vozidla z hlediska věcné správnosti, úplnosti, bezpečnosti zařízení a možných rizik,
 - b) posouzení a vyhodnocení dokladů předložených výrobcem nebo dodavatelem drážního vozidla vyhotovených v průběhu výroby, montáže, průběžných kontrol a zkoušek drážního vozidla (měrové listy, zprávy o revizích UTZ, protokoly o technické prohlídce a zkoušce UTZ apod.), včetně typového osvědčení o potvrzení shody se schváleným typem,
 - c) posouzení prohlášení o shodě na jednotlivé prvky vozidla,
 - d) vizuální prohlídku a měření rozhodujících rozměrů vozidla z hlediska shody s předloženou technickou dokumentací a z hlediska požadavků souvisejících právních předpisů a technických norem,
 - e) kontrolu provozních parametrů měření,
 - f) funkční zkoušku jednotlivých prvků a celého vozidla,
 - g) specifické zkoušky podle jednotlivých druhů drážních vozidel zaměřené na kontrolu mechanických a elektrických vlastností, brzdových vlastností, jízdnic a provozních vlastností, zkoušku variant provozních a poruchových stavů apod.,
 - h) u lanových drah kontrolu a hodnocení vzájemného působení vozidla a ostatních dílčích systémů a infrastruktury v dané lokalitě umístění (odpovídající vzdálenosti mezi vozidly, připojení vozidel k pohyblivým lanům a jejich odolnost proti skluzu, volný pohyb vozidel na trati a ve stanicích, činnost bezpečnostních a kontrolních zařízení při provozních poruchách, činnost a zkoušky evakuačních zařízení), posouzení zpracovaného plánu pro údržbu, kontrolu svěrné síly a kontrolu zařízení pro její měření apod.
 - i) použité měřicí přístroje a měřidla.
14. Při vypracování zkušebních metod a postupů nutno brát zřetel na postupy uvedené v návodech výrobců zařízení pro jejich montáž, seřízení a zkoušky.
15. Zkušební metody a postupy mohou obsahovat odkazy na technické předpisy, technické normy, případně také na vnitropodnikové předpisy a technologické postupy. Tyto odkazy však musí být konkrétní, nejlépe s uvedením příslušných článků těchto dokumentů.
16. Pokud dojde ke změnám ověřených zkušebních metod a postupů, např. z důvodu změn technických předpisů, technických norem apod., na které se zkušební metody a postupy odvolávají, pověřená právnická osoba je povinna v souladu s článkem 5 odst. 1 písm. b) bodem 12 podmínek pro pověřování tyto změny bez zbytečného odkladu oznámit Ministerstvu dopravy.
17. Pokud žadatel chce použít nenormalizované nebo nestandardní zkušební metody nebo postupy, pak tyto zkušební metody a postupy musí být vhodné k provádění TBZ drážních vozidel a musí být plně zdokumentované.
18. Žadatel musí mít také dokumentované návody a instrukce pro bezpečné provádění TBZ drážních vozidel.
19. Všechny právní a technické předpisy, technické normy, zkušební metody a postupy, včetně návodů a instrukcí pro bezpečné provádění TBZ drážních vozidel, musí být snadno dostupné všem osobám provádějícím TBZ drážních vozidel. Tato skutečnost může být předmětem ohledání.
20. Pokud některé zkoušky nebo měření budou prováděna dodavatelským způsobem a dodavatelem nebude právnická osoba pověřená Ministerstvem dopravy, Drážní úřad zváží, v jaké míře bude tento dodavatel předmětem ověřování způsobilosti k předmětné činnosti.

IV. Písemná zpráva o výsledku ověření

1. O výsledku ověření vyhotoví oprávněná úřední osoba v souladu s článkem 4 odst. 4 podmínek pro pověřování písemnou zprávou. Písemná zpráva musí obsahovat jednoznačný závěr o tom, zda vydání pověření se doporučuje či nedoporučuje.
2. Písemnou zprávu o výsledku ověření zasílá Drážní úřad spolu s originálem žádosti právnické osoby Ministerstvu dopravy.

V. Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 01.12.2006.

V Praze dne 30.11.2006

Ing. Pavel Kodym
ředitel Drážního úřadu